

tohoto jeho prohlášení. Nezáleží ani na tom, jak na věc nazíral snad vyrovnávací soud při rozhodnutí o potvrzení vyrovnání ve smyslu Šu 49 a násl. vyr. ř., neboť mínění vyrovnávacího soudu ve směru tom nebylo by s to nahraditi nebo doplniti vůli rukojmího a plátce při vyrovnávacím roku. Poukazuje-li dovolání k tomu, že věřitelé, kteří se vyrovnávacího roku nesúčastnili, mohou jediné spoléhati na obsah rozhodnutí, potvrzujícího soudní vyrovnání, stačí připomenouti, že tito věřitelé nemohu býti na tom lépe, než věřitelé, již při vyrovnávacím roku byli přítomni, a že i pro tyto věřitele platí jen to, k čemu žalovaný jako rukojmí a plátce výslovně se zavázal (§ 1353 obč. zák.). Než správným je názor odvolacího soudu i v tom, že rukojemská smlouva není smlouvou úplatnou, z čehož vzhledem k Šu 915 obč. zák. plyne, že žalovaný spíše uložit si chtěl břímě menší než větší, a že tedy ustanovení soudního vyrovnání o ztrátě lhůt žalovaného se nedotýká. Nelze souhlasiti s opačným názorem dovolání, že rukojemskou smlouvu v tomto případě je pokládati za smlouvu úplatnou, poněvadž žalovaný jako rukojmí a plátce přistoupil k soudnímu vyrovnání, kde vzájemné plnění věřitelstva spočívá v tom, že věřitelé se vzdávají jisté části svých pohledávek a práva na vedení exekuce, pokud se týče vyhlášení úpadku, a že proto dlužno použití vykládacího pravidla druhé věty Šu 915 obč. zák., neboť z těchto výhod poskytnutých dlužníkovi ještě neplyne, že také žalovaný za své plnění obdržel od druhé smluvní strany vzájemné plnění, s nímž ovšem nelze směřovati zájem, jež žalovaný měl snad na tom, by k vyrovnání došlo, neboť šlo by tu jen o pohnutku činu, pro otázku úplatnosti smlouvy v úvahu nepřicházející. Dovolání má pravdu jen v tom, že odstavec o ztrátě lhůt a obživení původních pohledávek tvoří nedílný celek s ostatními předcházejícími ustanoveními vyrovnací nabídky, ale přehlíží, že to platí jen proti dlužníkovi, nikoli též vůči tomu, kdož přistoupil k vyrovnání jako rukojmí a plátce. Najmě tu nejde o právní jednání zvláštního druhu (*sui generis*), nýbrž o prostou rukojemskou smlouvu, kterou vykládati sluší ze zvláštního předpisu Šu 1353 obč. zák., pokud se týče také Šu 915 obč. zák., jak správně učinil odvolací soud. Nedůvodnému dovolání, které se jinak odkazuje na správné důvody napadeného rozsudku, nebylo proto vyhověno.

Čís 5066.

Zaměstnavatel neručí služebné za úraz, spadla-li při čistění oken, neopatřivši se ochranným pásem, ač ochranný pás byl v domácnosti, třebaž naň zaměstnavatel nebyl služebnou upozornil.

(Rozh. ze dne 22. května 1925, Rv I 639/25.)

Žalující služebná zřítla se, rejsouc opatřena ochranným pásem, při čistění okna v zaměstnavatelově příbytku na dvůr a těžce se poranila. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice z polovice důvodem po právu, a uvedl po právní stránce v d ů v o d e c h: Zaměstnavatel porušil povinnost, uloženou mu

Šem 1157 obč. zák., nedav žalobkyni k použití ochranný pás a neupozorniv ji výslovně, že jest ho použiti. Nestačí, že ochranný pás byl ve vedlejší světnici. Není věcí služebné, by věděla, že řemen, ve vedlejší světnici visící, jest ochranným pásem, a že jest oprávněna svémocně si ho vzíti a používat. Jest věcí zaměstnavatele, by potřebné nářadí sám zaměstnanci dal. **O d v o l a c í s o u d** k odvolání žalovaného napadený rozsudek potvrdil, poukázav k důvodům prvního soudu. **N e j v y š š í s o u d** zamítl žalobu.

D ů v o d y:

Dovolatel vytýká, že způsob odůvodnění odvolacího rozsudku, prohlášení zcela všeobecně posouzení sporné věci prvním soudem úplně bezvadným, věci i zákonu vyhovujícím, mu skorem znemožňuje, by toto rozhodnutí vyvracel a že mu nezbývá, než aby se obíral kritikou rozsudku první stolice, ale to v tomto případě skutečně není nesprávným, poněvadž odvolací soud osvojil si prostě právní posouzení procesního soudu, uznáv je za správné a odkázav na příslušnou stať důvodů napadeného rozsudku. Leč dovolací soud nemůže sdílet právní názor odvolacího soudu, neboť výklad, jehož se tímto postupem dostalo předpisu Šu 1157 obč. zák., nelze srovnati se zákonem. Především sluší zdůrazniti, že podle Šu 91 obč. zák. muž je sice hlavou rodiny, ale vedení domácnosti není vzhledem k Šu 92 obč. zák. výhradním jeho úkolem. Byť i tedy ukládal předpis Šu 1157 obč. zák. žalovanému jako zaměstnavateli, by služební výkony svých zaměstnankyň tak řídil, a ohledně opatření nutného nářadí tak pečoval, by život a zdraví zaměstnaných, pokud jest to podle povahy služebních úkonů možno, byly ochráněny, nemůže býti podle povahy věci považováno za jeho provinění (zodpovědné opomenutí), že, když žalobkyně nastoupila u něho jako pomocnice v domácnosti, neupozornil ji na všechno nářadí, se kterým měla při svých úkonech služebních přijíti do styku, že jmenovitě ji neupozornil na ochranný pás, o němž bylo zjištěno, že visel v pokoji vedle kuchyně, a nebylo také zapotřebí, by žalobkyni poučil, že řemen, opatřený provazem, je tímto ochranným pásem, neboť byl oprávněn podle Šu 1297 obč. zák. předpokládati i o žalobkyni, jež jest dospělou osobou, že má tolik rozumu, aby byla schopna obyčejné pečlivosti a dbalosti. S hlediska Šu 1157 obč. zák. postačilo, že ochranný pás byl v domácnosti, a že byl i žalobkyni dostupný, když ne jinak, ostýchala-li se totiž jíti proň do pokoje, aspoň tak, že měla požádati choť žalovaného, by ji pás vydala. Bylo však dále zjištěno, že se žalobkyně dala sama bez jakéhokoliv příkazu choti žalovaného do umývání oken v kuchyni, že o tom ani tato, ani žalovaný nevěděli, nebylo však zjištěno, že žalobkyně před započetím této práce požádala někoho ze svých zaměstnavatelů, by jí dali ochranný pás, nýbrž že tuto práci vykonávala bez ochranného pásu, o němž právní zástupce dovolatelův tvrdí v dovolání, že se ho zpravidla pomocnice v domácnosti štítí a nerady ho nosí, což je novotou, v dovolacím řízení podle Šu 504 c. ř. s. nepřípustnou. Za tohoto stavu nelze přisvědčiti odvolacímu soudu, osvojivšímu si v této příčině právní závěr prvního soudu, že se úraz žalobkyně projevuje jako následek zanedbání ochranné péče se strany žalovaného jako zaměst-

navatele (§ 1157 obč. zák.) a zároveň jako následek bezstarostnosti žalobkyně, naopak sluší uznati, že si žalobkyně zavinila svůj úraz výhradně sama tím, že se dala na svůj vrub a bez příkazu svých zaměstnavatelů do mytí oken a nepoužila k tomu ochranného pásu, ač vzhledem k Šu 1297 obč. zák. musila nahlížeti, že koná něco, čím je její tělesná bezpečnost, ba i život ohrožen.

Čís. 5067.

V řízení dle čl. 310 obch. zák. není přípustna žaloba podle Šu 37 ex. ř.

(Rozh. ze dne 22. května 1925, Rv I 656/25.)

Žalovaným vzorkovým veletrhům byl povolen prodej stroje dle čl. 310 obch. zák. Tvrdě vlastnické právo ke stroji, domáhal se žalobce, by bylo uznáno jeho vlastnictví ku stroji, by prodej byl prohlášen nepřipustným a řízení prodejové bylo zrušeno. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodu:

Nesprávné posouzení právní spatřuje dovolatelka v tom, že odvolací soud považoval žalovanou firmu za bezelstnou držitelku pily (§ 367 obč. zák.), protože prý ji on svěřil svému bratru vystavovateli do uschování a žalovaná firma nabyla k ní zástavního práva jako od živnostníka k obchodování s ní oprávněného. Dovolatel vytýká, že odvolací soud nepřihlédl k tomu, že kromě držitelovy bezelstnosti vyžaduje se podle Šu 367 obč. zák., by věci od toho, komu je svěřil žalobce, nabyt za úplatu, čemuž však nebylo v tomto případě, jelikož žalovaná firma jeho bratru nezaplatila za pilu ničeho. Dále je dovolateli právním pochybením, že odvolací soud pozměnil nepřipustně pojem nabytí, jímž je míněno v Šu 367 obč. zák. nabytí vlastnictví (ježto jenom v tom spojení má potom smysl podmínka »nabytí od živnostníka k obchodování s ní oprávněného«), jestliže se domníval, že zřízení práva zástavního ku věci je současným s pojmem »nabytí« věci, jak je má na mysli § 367 obč. zák. Uplatněný dovolací důvod není opodstatněn. Žalobou domáhal se dovolatel výroku, že je sporný předmět, podle čl. 310 obch. zák. do prodeje daný, jeho vlastnictvím, že provedení tohoto prodeje je nepřipustné a že se prodejové řízení zrušuje. Z tohoto žalobního žádání vyplývá, že dovolatel pojal svou žalobu jako žalobu podle Šu 37 ex. ř., neboť jí nechce docílití vrácení do prodeje vzaté věci (§ 366 obč. zák. slova: »seine ihm vorenthaltene Sache von jedem Inhaber durch die Eigentumsklage gerichtlich zu fordern«), nýbrž uplatňuje vlastnictví jako právo »činící výkon prodeje nepřipustným« (§ 37 ex. ř.). Leč tu jest uvážiti, že prodejové řízení podle čl. 310 obch. zák. není exekucí, nýbrž nesporným řízením, v němž ovšem žaloba podle Šu 37 ex. ř. není přípustna. Dále nemůže býti přehlíženo, že řízení podle čl. 310 obch. zák. je pouze provisorním řízením, prováděným za všech okolností na nebezpečenství věřitelovo (čl. 310 obch. zák. slova: »Auf Gefahr des